ԵՐԵՎԱՆ

Լրագիր Տաքսիսական

թիւ 18 — 5 ՄԱՅԻՍԻ (23 ԱՊՐԻԼԻ) — 1856

ԹՈՒԱՆԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԸՒՈՏԻՒՆ. Փարիզի դաշանց վերջին գրագրաց թիւնը։

ԳԻՐՔԻՒ. Ազատութեան դաշանց հրատարակու թիւնը։ Օրլով. Դափոլէոնի կայսերոյին։ Պաղեստինեան գործոց Խրիմեան դառնալը։ Հին Փաղեստինեան արձանագիրներ։

ԱՆԳԼԻԱ. Փարիսեցոյն մեծ նաւատորմիղ։ Լոնդոնի մէջ խաղաղութեան հրատարակութիւնը։ Կարսի խնդիրը խորհրդանշելն առնելու։

ԻՏԱԼԻԱ. Գրանանի կարգինալը։ Երկաթուղի։ Քաղաքական։ Փիլանդիոյի գոյութիւն։

ՍՍՄԱՆԵԱՆ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆ. Կ. Պոլսեն, Պարսկաստանն ու Եգիպտոսեն եկած լուրեր։

ՈՒՍՈՒՈՑՆԵԱՆԵՔ. ԲԱՐՈՅԱՆՈՒՆ. Թերեզիա Պալոուչի։ ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ. Արենալը։ ՆԻԳ ՀՈՍՈՒՄԻ։ ՄԲԱՄԲԱՅԻՍԻՆ։ ԱՌԱՎԱ. Գրքեր ու գրականք։

ԱՍԻԱՅԻՍ

ՎԱՐՈՒՆԵՐ. 5 ՄԱՅԻՍԻ։

Լ.ՊՈԼԻՍ 27ին, կէսօրէն նորը ժամը 3ին դեսպանաժողովին անդամները Վալեւսքի կոմսին գոհիցուելեամբ Փարիզի արտաքին գործոց պաշտամունքը հանդիսական ժողովքի գումարեցան, մանակից եղող տէրութեանց մէջ հաստատեալ Փարիզի խաղաղութեան դաշանց վերջապէս թղթերը փոխելու համար։ Լիաղօր գործակալներն ամենեն փառաւոր հանդերձեսանին հագած էին։ Աւստրիան ներկայացուցիչը Հիւսպեր սեպհ էր, Դանիան՝ Վալեւսքի կոմսն ու Պուրքնէ ռնգուհը, Անգղիան՝ Լորտ Քոուլի, Պրուսիան՝ Պր. Հայֆելտ, Ռուսաստանն՝ Օրլով կոմսն ու Պրունոով սնգուհը, Պարսկինեան՝ Վիլլամարինա մարքիզը, իսկ Տաճկաստանն՝ Ալի փաշան եւ Մեհմէտ Էֆենդի։ Դեսպանքն յառաջ ժամը 10ին մանակից եղող տէրութեանց դեսպանական քարտուղարներն արտաքին գործոց պաշտամունքն երթալով՝ դեսպանաժողովին արձանագրութեանց վերատեսչին գլխաւորութեամբ՝ վերջապէս թղթերը հաւաքած ու պատրաստած եւ անոնց արձանագիրն առած էին, որուն եղանը քանզի գործակալները ժամը 3ին ստորագրեցին դրին։ Հանդիսական գումարմանէ յառաջ ժամը 1ին դեսպանաժողովին բոլոր անդամները Նապոլէոն կայսրէ ունկնդրութեան ընդունեցան։

Փարիզի խաղաղութեան դաշանց մանակից եղող տէրութիւնք՝ այս աւուրներ կարգաւ ստորագրեցեալ դրած են, բայց այնպէս որ իւրաքանչիւր տէրութեան տուրերու օրինակին՝ ամենեն յառաջ Դանիան ու Բրազիլիոյ համար որոշուած օրինակին մէջ՝ ամենեն յետոյ կայսրն ստորագրած է, եւ տէրութեանց անուններն յիշուած ատեն՝ նախ Գարլիս դրուած է, եւ եղբը Աւստրիա, Անգղիա, Պրուսիա, Ռուսաստան, Սարդինիա եւ Տաճկաստան. այսպէս նաեւ Օսմանեան Դրան որոշուած օրինակին՝ ամենեն յառաջ Ալի-էֆ. Մեհմետ մեծափառ Սուլթանն ստորագրած է, ու եղբը կարգաւ մեկալ վեհապետներ։

Բուն խաղաղութեան դաշինքը 34 յօդուածէ կը բաղկանայ. ասկից զատ 3 յաւելուածներ ալ կայ։ Ասոնք՝ Ցարտանելլիի եւ Բոսպորոսի նեղուցներուն տարի տէրութիւնեն պատերազմնական նաւերուն հանար դռնուելը կը բովանդակէ, ի բաց առեալ փոքրագոյն ծառայութեան եւ պաշտպանութեան նաւերուն ներքեւ բերանները դարձնելու։ Հանար որոշուածներն՝ երկրորդը Դրան եւ Ռուսաստանի Սեւ ծովու մէջ պահելու (10ական) պատերազմական նաւերուն թիւը կ'որոշէ, որ են 6 շաղնաւ 800 ական եւ 4 հատ ալ 200ական տակառանոցով։ Երրորդին մէջ Ռուսաստան կը խոստանայ Ալանտի կղզիները չամրացընելու։ Դարձեալ մեկ քանի ծովային իրաւանց սկզբունք որոշուեցան։ Դաշանց հետ վեսպանաժողովին արձանագիրներն ալ կը հրատարակուին, որոնք 24 կարգ են, ու փետրուարի 25ին սկսած մինչեւ Ապրիլի 16 կը հասնին։ Լրագրոյս յաջորդ թիւով դաշինքն ու վեսպանաժողովին արձանագրութիւնները հրատարակելու կը սկսինք։

ԳԱՂԳԻՍ

ՓԱՐԻԶ, 29 Ապրիլի։ Փարիզ տէրութեան պաշտօնական Երկիր ծերակուտի ժողովն երթալով՝ Փարիզի խաղաղութեան դաշինքը կայսեր կողմանէ ծանոյց։ Տէրութեան պաշտօնական խոսքը լմընցընելուն պէս՝ ամենքը միաբերան ուրախութեամբ կեցցէ կայսր աղաղակեցին։ Խաչը ժողովոյն քարտուղարը դաշինքը յաւելուածովը մեկտեղ կարդաց, եւ անոնց դիրքը մէջընդմէջ հաստատելուն բարձրաձայնութիւն յայտնեցին։ Պաշտօնական օրէնագիր ժողովն երթալով՝ հոն ալ նոյն ծանուցումն ըրաւ. որուն Պր. Մոնի դահիրեցը պատասխան տալով ժողովականաց եւ բոլոր Գաղղիայի կողմանէ Դոմոլէոն կայսեր շնորհակալ կը լայ՝ խաղաղութեան հաստատութեան համար ազգու հոգանաւ. գործակից ըլլալուն։

Լ.Յսար Օրլով կոմսն, իբրեւ Գաղղիոյի ազգութեանց քով արտաքոյ կարգի լիազօր դեսպան՝ մեծ հանդիսաւոր թափորի դնաց, Ղազքսանդր Բ. կայսեր գահակալութիւնն ի պաշտօնէ ծանուցանելու, եւ Դոմոլէոնին որդւոյն ծերնդեան համար իր վերապատուն կոմսանէ շնորհաւորութիւն ընելու։ Օրլով կոմսը Ռուսաց դեսպանատունն թափորի տանելու համար՝ առանձին կայսերական շքեղ կառք մը խրկուած էր. պալատին հրապարակն ալ Ռուսաստանի դեսպանին պատուոյն համար զօրաց դունդ մը կեցած էր։

Մոնիթէր կը ծանուցանէ թէ Դոմոլէոն կայսեր հրամանաւ կայսերորդի ժառանգին անունը՝ թիկնապահաց առաջին գնդին պաշտօնակալաց ցուցակին մէջ անցուցեր է։ Մոնիթէր դէ Լարմէ կը գրէ թէ կայսրը հրաման հանած է որ կայսերական իշխանաց զօրաց կամ պահանորդի առաջնէն անցած ատեն՝ իրեն ալ կայսեր եւ կայսրուհոյն պէս թմբուկ զարնելով եւ փող հնչեցընելով պատիւ եւ յարգութիւն ըլլայ։

— Խորհրդն քանոնիկոսանէն կը գրեն թէ Դոմոլէոն կայսեր հրամանաւ պատերազմի եւ ծովակալութեան պաշտօնեայք կարգագրութիւններ ըրած են, որոնց համեմատ Փէշիսէ սպարապետը 50,000 հոգւով աէրութեան նաւերու մէջ մնոց կարող բոլոր Դաղղիա դառնայ։ Ան վարիանոսքարտիէշ մեծ նաւատորմիղ մը կը մղուի, որ Ապրիլի 12ին արդէն 7 նաւապետ, 4 առագաստաւոր կրկնապարկ, բազմաթիւ կրկնապարկ շաղնաւներ ու պաշարակիր եւ փոխադրութեան նաւեր պատրաստ կեցած էին, հետզհետէ ալ շատ նաւեր նոյն նաւահանգիստը կը ժողովուին։ Այսպէս ճամբայ ելլելուն համար պէտք եղած ամէն պատրաստութիւնները կը տեսնուին, եւ միայն թիւ հոսաց ծովապետն գալուն կը սպասի որպէս զի պատրաստութիւնն սկսի։ Մոնիթէր ալ ճարտ մանրամասն կը գրէ թէ Դաղղիա գարձեալ պատրաստութեան եւ մարդութեան համար ինչ նախահոգ զգուշութիւններ սահմանուած են. այսինքն նաւ չունած բանկը պիտի երթան եւ զգեստներն ծախ անցընել պիտի տան. Դաղղիա հասնելէն ետքն ալ առողջները, կասկածաւորներն ու հիւանդները զատ զատ մասերու պիտի բաժնուին. վերջինները դարմանուելու համար անմիջապէս հիւանդանոց պիտի տարուին. հիւանդութեան կասկած ունեցողները պիտի քննուին, եւ ամենեն վրայ վերպահելով զգուշութիւններն ի գործ պիտի գրուին. որով բանակին մէջ նաւարակող փոխադրական հիւանդութիւններն երկրին մէջ տարածուելու ամէն երկիւղները կը փարատին։

— Մոնիթէր երթալութեան պաշտօնական դաղղիական հնագիտութեան պարապող դիտականներու ղրկած շրջաբերական մը կը հրատարակէ, որմէ կը հրատիրուին ներկայ եւ Դաղղիացոց պատմական արձանագիրները, ամենեն հին առանձնաբերն սկսեալ մինչեւ 1789ին յեղափոխութեան ժամանակ՝ ժողովելու եւ հրատարակելու։

ԱՆԳԼԻԱ

Լ.ՈՆՏՈՆ, 24 Ապրիլի։ Նրբեկ Սիրիմ հեռի (Փորթսմիթի քով) նաւահանգիստը մեծ փառաւորութեամբ կատարուեցաւ։ Երբոր արեւը դմբուխի կանանց ծովէն դեպ ի կապուտակագոյն երկինք բարձրանալու սկսաւ՝ պահանորդ նաւերն ողջունի հնդանօթներ արձակուեցան։ Իսկ ժամը 8ին ցամաքէն նշան մը տրուելով բոլոր նաւերը, որոնք ամենքն ալ վերջին աստիճանի փառաւորութեամբ զարդարուած եւ ծովու մէջ ցամաքէն մինչեւ 2 մղոն հեռաւորուած էին, յանկարծ գոյնզգոյն դրօշներով ծածկուեցան։ Ընդ էն հարիւրաւոր անձինք առջի գիշերը բաց օդի մէջ փորթսմիթի եւ Սաութհեմպթընի ճամբաներուն վրայ անցուցած էին, եւ առաւանդ ժամը 5ին սկսան։ Լոնտոնի երկաթուղիներուն չուն հետզհետէ ճամբայ ելլել, դիտելի 15 վայրկեան միջոցի չափ միայն իրարմէ եղաւ։ Ժամը 12ին թագուհին շրջակա-

— Խորհրդն քանոնիկոսանէն կը գրեն թէ Դոմոլէոն կայսեր հրամանաւ պատերազմի եւ ծովակալութեան պաշտօնեայք կարգագրութիւններ ըրած են, որոնց համեմատ Փէշիսէ սպարապետը 50,000 հոգւով աէրութեան նաւերու մէջ մնոց կարող բոլոր Դաղղիա դառնայ։ Ան վարիանոսքարտիէշ մեծ նաւատորմիղ մը կը մղուի, որ Ապրիլի 12ին արդէն 7 նաւապետ, 4 առագաստաւոր կրկնապարկ, բազմաթիւ կրկնապարկ շաղնաւներ ու պաշարակիր եւ փոխադրութեան նաւեր պատրաստ կեցած էին, հետզհետէ ալ շատ նաւեր նոյն նաւահանգիստը կը ժողովուին։ Այսպէս ճամբայ ելլելուն համար պէտք եղած ամէն պատրաստութիւնները կը տեսնուին, եւ միայն թիւ հոսաց ծովապետն գալուն կը սպասի որպէս զի պատրաստութիւնն սկսի։ Մոնիթէր ալ ճարտ մանրամասն կը գրէ թէ Դաղղիա գարձեալ պատրաստութեան եւ մարդութեան համար ինչ նախահոգ զգուշութիւններ սահմանուած են. այսինքն նաւ չունած բանկը պիտի երթան եւ զգեստներն ծախ անցընել պիտի տան. Դաղղիա հասնելէն ետքն ալ առողջները, կասկածաւորներն ու հիւանդները զատ զատ մասերու պիտի բաժնուին. վերջինները դարմանուելու համար անմիջապէս հիւանդանոց պիտի տարուին. հիւանդութեան կասկած ունեցողները պիտի քննուին, եւ ամենեն վրայ վերպահելով զգուշութիւններն ի գործ պիտի գրուին. որով բանակին մէջ նաւարակող փոխադրական հիւանդութիւններն երկրին մէջ տարածուելու ամէն երկիւղները կը փարատին։

— Մոնիթէր երթալութեան պաշտօնական դաղղիական հնագիտութեան պարապող դիտականներու ղրկած շրջաբերական մը կը հրատարակէ, որմէ կը հրատիրուին ներկայ եւ Դաղղիացոց պատմական արձանագիրները, ամենեն հին առանձնաբերն սկսեալ մինչեւ 1789ին յեղափոխութեան ժամանակ՝ ժողովելու եւ հրատարակելու։

քով նաւահանգիստ հասնելով՝ հոն փոխելու Լարնա եւ Գազզիպայի կրուիզ ծովակալներն ողջունելու։ Այսպէս իշխանին, Քէմպրիճի դքսին, եւ հինգ երկրագոյն դասերուն հետ Յիսուս Ա. Ընտրեր պարտուի շրջելու ակը մնաց։ Յամարեցին մարակոյտ մը թմբուկներով թագաւորական շրջենաւին մերձենալը ծանուցուեցաւ, եւ մի եւ նոյն վայրկենին մէջ նաւահանգստին մայրակոյին թնդանօթները բազմաձիրն ժողովրդեան հաւանութիւն ողջունեցին։ Հետ սկսան որոտալով նաւերուն իրենց բարեւը տալ։ Ընդունելի շրջենաւակը դրեթէ 10 վայրկեանի մէջ երկու կարգ շարուած եռայարկ նաւերուն եւ. կրկնայարկներուն հասաւ, եւ. նեղի շատութեամբ կարգելուն մէջէն անցաւ, որոնց նաւասարքը նոյնպէս հուսուցով եւ թիւնդանօթներու որոտմամբ թագուհին ողջունեցին։ Ժամը 4½ին Սարֆոլի քաղաքէն շինուած գրեղակաժուիներն սկսան։ Թնդանօթներուն որոտումն ականջները պատուելու չափ զօրաւոր էր, եւ հոն խնամած բազմութեան մէջ մը չհասնելու համար՝ բերդէն եւ ոչ մէկ թնդանօթի արձակուեցաւ։ Առաջ հանդէպ լմընցաւ, եւ թագուհին նորէն նաւահանգիստ դարձաւ, անկից ալ 5½ին դէպ ի մայրաքաղաք ճամբայ ելաւ։ Ցորը հոնդիսութեան առուն բարեբախտութեամբ ոչ նուազ մը եւ ոչ ալ երկաթուղիներու վրայ, որոնք նոր հանդիսատեսներ կը բերէին, փոփոխ մը պատահեցաւ։ Պաշտօնական տեղեկութիւնց համեմատ նաւահանգիստն մասնակից եղող նաւերուն թիւը 204ի կը հասնի, 3002 թիւնդանօթով ու. 30,671 ձիու զօրութեամբ, որոնք 12 ծովակալ մնան տեղ բռնած էին։ Արեւելեան Ասիայի 22ին իրիկուան Սաւիէմիթիրն ու Փորթսմութի եկող օտարականք 150,000 հոգւոյ չափ էին։ Ալիքարիա մեծափառ թագուհին մեծ նաւահանգիստն մասնակից եղող բոլոր նաւատորմին պաշտօնակալաց եւ նաւատեաց իր մեծապէս գոհ ըլլալը ծանուցանել տուեր է։ Նաւահանգիստն ժամանակ ալ Ցէնոտաս ծովապետի տեղակալն, յայտներ է, որ Պալթիկ ծովուն մէջ եղած վերջին արշաւանաց մասնակից եղող նաւատեաց դրամապատկեր բաժնել պիտի տայ։

— Փարիզի խաղաղութեան դաշնագրութիւնը Լոնտոնի մէջ Ապրիլի 29ին հին տոնենիկ մասցած արարողութիւններով հրատարակուեցաւ։ Նոյն հանդիսին ժողովուրդը բազմութիւնով մասնակից եղաւ։ Մեծափառ թագուհին սա վախճանաւոր ժողովուրդեան առջեւին յայտարարութիւն մը հանեց։

— Կարսի ոնձնատուր ըլլալու խնդրոյն վրայ խորհրդանոցին մէջ երկոյն վիճաբանութիւններ եղան. պաշտօնեայք ծանուցին թէ կատարեալ թիւնն աս խնդրոյս նկատմամբ վրան ամենեւին պատասխանատուութիւն չառնուր։ Շատերը կարարութեան կամայը հակառակ ուղեցին որ խնդրոյս որոշումն ուշացուի, բայց քուէարկութիւնն ասոր հակառակը որոշեց 173 քուէի դէմ 243 քուէով. ուստի եւ մնաւոր այս դժուարագնիճիան խնդիրն ալ իր լուծումը կընդունի։

ԻՏԱԼԻԱ

ՀՌՈՄԱՅՈՒՄ փիլիպոս Գրանտանի կարդինալը, որն որ Հռոմի Ալեքսանդրեան հոտառութեան կամ փրոփականտայի ժողովոյն գահերէց եւ վերատեսչ կարգինալն էր, Ապրիլի 20ին 81 տարեան հասակին մէջ վախճանեցաւ։

— Հռոմէն մինչեւ. Զիւրիխ աքքնայ դրուելու երկաթուղիներ շինութիւնը կատարելութեան կողմանէ Քոպրաղաքէս մարքելին գլխաւորութեամբ կազմուած ընկերութեան յանձնուեցաւ։ Շինութիւնն երբ ամէն պէտք է որ սկսի ու. երեք տարեան մէջ լմընայ։ Մինչեւ. Անքոնա ու. Պոլոնիա շինուելու երկաթուղին ալ Ռոթշիլտ եւ Ռիանդարէս սեղանաւորներուն յանձնուեր է։

ԻՆՈՒՐԻՆ, 30 Ապրիլի։ Քաւուր կոմսը Փարիզէն եւ. Լոնտոնէն գաւնարով մայրաքաղաքս հասաւ, ու Վիկտոր Էմմանուէլ մեծափառ թագաւորէն ասանձին ունկնդրութեան ընդունուեցաւ, որն որ իրեն Աբեմանն կարգին շքանշանը շնորհեց։ Ճանապարհին կը դրուն թէ գրեթէ ամէն օր Արեւելքէն ղօրք կու գայ, որոնք սնանիքալս մարքրատոն (տարենին) կը մնան։ 8—10 օրուան մէջ 6000 զինուոր եւ. 600 ձի կը սպասուի, որոնք 11 անգլիական ու սարդինիական նաւերով կու գան։ Վիրաթիանպոլի հիւանդանոցին մէջ հիւանդ զինուորաց համար 2000 անկողին կը պատրաստուի։ Մաքիաւելի Գարդիանացոց հիւանդանոցին մէջ ժամանակնոր կամ թմբլատունդ մնած ըլլալով՝ անկից լեռ Պարդինիոյի եւ թէ Նարոլիի նաւահանգիստներն եկող նաւերը 10 օր մաքրարան պիտի կենան։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏԷՐՈՒԹԻՒՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, 24 Ապրիլի։ Աս օրերս Հիրքէնիներու պատգամաւորութիւն մը մայրաքաղաքս գալով՝ բարձրագոյն Դրան պաշտօնեից ներկայացաւ եւ ազգասիրական մը մատեան, ինչպիսի որ Դուռն ու արեւմտեան տերութիւնք կաւելանան ժողովրդոց անկախութիւնը ճանչնան ու երաշխաւորեն այս անկախութեան անրնաբարելի ըլլալուն։ Տէրվիշ փաշան փարիզէն դառնալով՝ պետարարդիոյ սահմանները ճշդելու համար որոշուած մասնաժողովին մէջ Օսմանեան տերութեան կողմանէ անդամ անուանուեցաւ։ Սասէր էֆէնտին ալ Պանտերեան իշխանութեանց վիճակը քննելու եւ կարգի դնելու մասնաժողովին Դրան գործակալ որոշուած է։ Դարդիսիոն լրագրի մը համեմատ՝ Ալի փաշան հեռագրով մեծափառ Սուլթանէն կոստանդնուպոլիս կանչուեր է, եւ. կարելի եղածին չափ շուտով ճամբայ պիտի ելլէ վիճենալն ոնդնելով։ Յունաստանի հիւսիսային հիւսիսարեւելեան մասերուն հիւսիսարեւելեան մասերը գրաւելու համար։ Արենեւ Պիկիոս գրուելու երկաթուղային համար հարկաւոր եղած գետիներ տրուելու հրաման ելեր է։ Նոյնպէս կ'լսուի թէ Սմիւռնիայէն առ ոչիմ մինչեւ Սիւզէ-Հիսար շինելու երկաթուղային դաշնագրութիւնն եղեր լմընցեր ու տարարարեր է։ Խրիմէն եւ տեսեր Եւրոպա գաղնոպա համար գոյլով ընցուն նուեր կու գան։ Նոր բարեկարգութիւնները գործադրութիւնը կամաց կամաց կը սկսի. այսպէս Տրապիզոնի քրիստոնեայք աստիճանաբար ամենեկան գատի մը մէջ վերջացուցեր են։

Պէյրութ, 14 Ապրիլի։ Մեծափառ Սուլթանին Հանիֆի-Հիմայունը Պաղեստինի մէջ հրատարակուելով՝ Դամասկոս կամ՝ Սուրիոս (Հնոց Միքէմ կամ՝ Միքիմ) քաղաքն ալ կարդացուեցաւ, որուն վրայ հոն բնակող բոլորքարկանք ամենայն 1ին հանդիսութեամբ իրենց եկեղեցին զանգակ մը կախեցին։ Ընդ ոլորտի, Պուրսի եւ Դարդիսիոյ նեղկայացուցիչներն ալ Նոտրիէանի արդէն ծնունդեան համար իրենց գրասենեակը դարձեցին։ այս ամենայն տեղացոյց անհաճոյ ըլլալով՝ դրդութիւն դատաստեց։ Ամենայն Էֆէնտի։ Լենա աներեն Անդրկիսի բոլորքարկան քարոզիչը Դամասկոսէն ուրիշ տեղ մը երթալու ըլլալով, երբոր ձի հնձած քաղաքին դուռը հասեր էր՝ Արարացի մուսայական մը ձամբուն վրայ գալով իրմէ ոտերը մուրացին կը խնդրէ. քարոզիչը ճանչան յառաջ ասեր ուղղելով՝ հրացանը ձեռք կ'առնու, որն որ, ինչպէս կը համարուի ըստ պատահման կը պարպուի եւ մուրացիկը մեռած գետինը կը պառկեցնէ։ Ասոր վրայ բնակիչները ոտք կ'ելլեն, քարոզիչը կը բանտարկեն ու քաղաքին կառավարիչ կը պահանջեն որ ի մահ դատապարտուի։ Կառավարը դիրեկը կը հանդարտեցնէ, տարտանոնը ըստ օրինի թարգմ ուղղով. իսկ քարոզիչն իրբեւ բանտարկեալ իր ապարանքը կը պահէ։ Բայց շատ չանցնիր ժողովրդը մէկ քանի խուռներամներ նորէն գրգռելով՝ հիւպատոսարանները կը յարձակի, դրոշակները վար առնելով կը պատռէ, զանգակը կը կտրէ, քրիստոնէից տներն եւ. Յունաց եկեղեցին մտնելով կ'ալաւ կ'ապականէ եւ կը կողոպտէ. աս խռովութեան ժամանակ քրիստոնէից մարդ կը խուրէ, եղած խռովութիւնները դադրեցնելու համար սղնական զօրք խնդրելով։ Պէյրութի հիւպատոսները խորհրդ բնելով որոշեցին որ հոն գտնուող Ատրէկ (Venus) աւստրիական կրկնայարկը Յոպէ (Էաֆիա) երթայ, պէտք եղած տեղն Լիւտոպոլ ոգնութիւնն հասնելու համար։ Վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ խռովարարները եռաձուած են, եւ հանդարտութիւնն ամէն տեղ հաստատուեր է։ — Ռոզդամասի Յունաց Պրեմէս Նորընտիր պատրիարքը հանդիսաւոր պէյրութ մտաւ. իրաւարարը դիմաւորելու համար քարտուղարն ու 100 հեծեալ իրեր, իրեն համար ալ գեղեցիկ դարդարուած ձի մը։

Վենետիկ, 20 Ապրիլի։ Խաղաղութիւնը հոս ալ մեծ ուրախութիւն պատճառեց. Նոյնիս փաշան մեկ օրուան մէջ 5 անգամ թնդանօթներ արձակել տուաւ, իրիկունն ալ քաղաքը լուսաւորուեցաւ։ Մահմատիկ ջրանցքը մաքրելու համար ամենայն ճին մեծ փութով ձեռք զարնուեցաւ, եւ գործերը շուտով կը յառաջանան, որովհետեւ ահագին բազմութիւն, 100,000 հոգւոյ չափ, նոյն ջրանցքը մաքրելու կը պարապին։ Քաղքին բնակիչները շատ կ'ուրախանան, որովհետեւ ջրի պակասութիւն կրելու փոխ չմնար, նաեւ երբեւեկն ալ ասով կը դիւրնայ։ — Սպիտ փաշա փոխարքային ու Էլ Համի փաշային (Ապպաս փաշային որդւոյն) մէջ ժառանգութեան նկատմամբ գժտութիւն մնած է։ Էլ Համի փաշան 20 միլիոն թալեր կը պահանջէ նոյնը ու Եգիպտոսի երկաթուղին, իրրեւ իրեն հոլը դրամագլուխ։ Պ'ըսուի թէ եւրոպական հիւպատոսներն մէջ մանելով՝ այս ժառանգութեան խնդիրը պիտի լուծեն։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

ԹԷՔԱՑՈՒՊՔ

Թէրէզիա Պալտուչչի անուանով ազնուական տիկին մը երկու տարիէն ի վեր երկու զաւակներ ալ մեռած էր։ Ասոնք չափահաս ըլլալով իրենց հայրենիքն մնացած հարուստ ժառանգութեան տէր եղած էին. մեծ մը վարդ որ դիրենք կապի կանոնի մէջ բռներ, չար ընկերներու ալ յորմարելով ամէն տեսակ անիրաւութեանց ու անարգ երիտասարդական պակասութեանց ձեռք զարկած էին։ Մայրերնին խօսքով, ազաչանքով ու լացքով կ'աշխատէր որ դիրենք բռնէ ու չար ճամբաներնէն եւ գարձնէ, բայց օգուտ մը չէր ըներ, խօսքին մոլիկ ընող չկար։ Մեծը Ֆիորենցա իր քաղաքը կը նստէր իսկ պղտիկը Լուգիսա պտտելու համար ճամբորդութեան եղած էր։

Լուիկուն մը երբոր խեղճ մայրը զանկներուն անկարգութեանը վրայ տանջուելն նստած կու լար, տեսաւ որ օտարական երիտասարդ մը, երեսին գոյնը նեղած, հեւալէն շունչը կտրած, աչուքները փոխեն գարս բնկած, ձեռքը արիւնաներ մը հագնելով գոները բացած ներս կը մտնէ։ Ան տեսնելով տասկացաւ. ու սկսաւ նա քաջուելի բայց օտարականը ժամանակ մը շատով անմիջապէս գնաց անոր տարն բնկաւ ու ըսաւ. «Պա՛ դաշնեմ ով տիկին ողորմի ինձի, դժբախտ եմ, ու դաշնարս մի մերժիր։ Դա Հռոմմայեցի եմ, շատ օր չէ որ հոս եկած եմ. գործերս լմընցնելէն հոսը երբոր պանդուկ կը գտնայի որ ճամբայ ելլելու պատրաստուիմ, աս մարդիկներս անեանօթ երիտասարդ մը գիմացս ելաւ. քսանէն անցնելու աստնս կոպտութեամբ մը գիս հրեց. երբոր բրածին վրայ տրտնջացի, թմրութիւնն խնդրելու տեղ սկսաւ գիս նախատել ու շարչարել։ տարի վրայ սկիստս շատ եկաւ, մանաւանդ երբոր տեսայ որ գործերով ալ կը տարուեայ, տարս քաշեցի, ինքն ալ քաշեց ու յանդգնութեամբ դիմացս ելաւ, ալ գիս չեկրցայ բռնել, մեկէն դուրկի ու գետինը ձգեցի։ Ասուած գիտէ որ աս ակամայ ընածիս վրայ շատ ցաւած եմ, անոր համար կ'աղաչեմ ոչ տիկին որ ողորմելոյս վրայ գութ ունենաս։ Ա գործերս եւոր շրխմենցայ, ու սկսայ փախչիլ. բայց ուր երթալս չգիտնալով՝ համարձակեցայ աս տունը մտայ, որուն դուռը բարեբախտութեամբ բաց գտայ. ուստի կը խնդրեմ որ քանի մի ժամ հոս պահուած մնամ՝ մինչեւ որ դիս փնտռողներս անցնին երթան, ու եւոր գիշերը մթին կարող ըլլամ ապահովութեան փախչիլ։

Այս պատմութիւնը լսելով խեղճ կնիկը պաղեցաւ մնաց. մարքին մէջ շատ գուշակութիւններով սկսաւ սիրտը շարաչար նեղուիլ. բայց ան առն ուրիշ բանի չմնայելով, ոտքը ինկոր անմիջապէս կանգնեց, վրան գիմացաւ. ու պինդն ապահովելու համար իր նեղքին սենեկին մէջ պահեց։

Խեղճ մայր գուշակութիւնը փուռ չելաւ. քանի մը վայրկեան եւոր նոյնն ազմուկ մը լսեց, ու երեսին գոյնը նեղուած ոգէպ ի սրահը երթալու առն տեսաւ որ իր որդին կուրծքը լայն վերք մը բացուած ու արիւն հեղեղի մէջ թաթաւուած առջին կը բերէին. աս ողբմուկ տեսարանին չդիմանալով սոսկալի ձայն մը հանեց, իսկ որդին, որն որ թարկացած ու կիսամեռ մնհուան կը սպասէր, վերջի անգամ բոլոր ուժը ժողովեց ու մայրդ առնալով ըսաւ. «Պապա, կը տեսնես որ ինչպէս Աստուած պատմեր եղած արդար պատիժս ինձի տուաւ. երանի թէ իմ մեղս նոր օրս խրատ ըլլար։ Թէ որ դիս զարնողը ձեռք ինչ, կ'ապաշխարեմ քեզի, ով մայր, որ զինքը պաշտպանես, ինքը յանցանք մը չունի, նա զինքը գրգռեցի։

Հապա. թէ աս խօսքերը ընցուց, հոգին ալ աւանդեց. մայրը մարեցաւ, վրան ինկաւ ու անոր փաթթուած անդգայ մնաց, թէպէտ ներկայ գտնուողները որդւոյն արիւնաղանգ մարմնոյն վրայէն զինքը մեծ աշխատութեամբ մեկ դի բաշեցին, բայց իր կեանքը երկայն տասն տարուան մէջ էր. վերջապէս շատ դժուարութեամբ աչքը բացաւ, մէյ մ'ալ սկսաւ սասսիկ լալ։ Որդեակ իմ, որդեակ իմ կ'ապաղաղակէր, ու բերանն ուրիշ բան չէր ելլեր, կ'ուզէր նորէն վրան իյնայ, կ'ուզէր նորէն զինքը տեսնել, բայց բարեկամները թոյլ չտուին, ա. տին ուրիշ տեղ տարին։

Կնոջը պահուած երիտասարդը աս ամէն խռովութիւնը ու. խեղճ մարը ապիտարիմ ազդակը ըսելով, որոնց պատճառն ինքը եղած էր, ցաւէն ու վախէն կը հայէր կը մնայր։ Մէկ կողմ

Ա. Ի. Ր. Ա. Ն. Ա. Ն. Ա. Ն

[illegible]

[illegible]

Ֆրանսերեն (Les carsaires) գրքից, որը մի քանի տարի առաջ հրատարակեցի Կեդրոնական Ասիայի [illegible] մասին, ինչպես նաև [illegible] Ամենամեծ դժվարությունը [illegible] Ամենամեծ դժվարությունը [illegible] Ամենամեծ դժվարությունը

ժարական կ'առնու. Նոյն սրբ քաղքին ամէն կողմը կը տեսնուի, բաց ի սն որոշուած հրաբխուած տեղէն ան բանին համար՝ որն որ իր կիսակիրոյն արգելքը եղած եւ փոխանակով որ չըլլայ թէ կարքը դիներն տարուցրնէ ուսք դարձած էր։ Կը բանա որ կը պուռայ կը կանչէ, կը յանդիմանէ, եւ իր ծառաներէն մէկուն կը բարկանայ. կը զարմանայ որ ինչու զանիկա չիսուսներ. ոչ կրնայ ըլլալ, կ'ըսէ, թէ կրնէ. ինչ եղած է. ինչու չերեւայ. հիմա դիները կը վնասուի. ծառան կը հասնի կու գայ, եւ Սէնոյէ կը հարցնէ բարկութեամբ թէ Ո՞ւստի կու գաս. պատասխան կու տայ թէ Խրկած տեղէդ, եւ իրեն յանձնուած բանին ճիշդ համար կու տայ։ Շատ անգամ զինքը անանկ մարդու մը տեղ կը դնեմ՝ որ իրաք չէ. ապուշ կը կարծեմ՝ որովհետեւ մարդիկ ընել չկրնար, եւ նոյնպէս չիմացար. խենթի կը կարծեմ՝ վասնզի ինք իրեն մենակ խօսելէն զատ՝ գանազան կերպարանքներ ձեւերը կ'առնու ու գլխով ակամայ շարժումներ կընէ. հայրս ու անքաղաքաւոր կը կարծեմ, ինչու որ բարեւ կու տամ՝ քովէդ կ'անցնի կ'երթայ առանց նայելու. կամ կը նայի քիչի տեղց բարեւդ առնելու. անմոռնեմի տեղ կը դնեմ, որովհետեւ տեսնելուցած ընտանեաց մէջ տեսնելութեան վրայ կը խօսի. զատարարութեան ու կախաղանի վրայ կը խօսի անոր տեսլիւ՝ որուն հայրը կախուած է. քաղաքացիութեան վրայ կը խօսի այնպիսի քաղաքացւոյ տեղին որոնք հարստահարեն ու տգիտական կը ձեւանան։ . . . Ընդհանրապէս ընկերութեան մէջ ոչ խելքը գլուխն է, ոչ մտադիր է իր խոսակցութեանը. միանգամայն կը մտածէ ու կը խօսի. բայց խոսածը քիչ անգամ մտածածն է. խօսքին մէջ ամենեւին կապ ու հետեւութիւն չկայ. ուր որ Այո՛ պիտի ըսէ Չէ՛ կ'ըսէ. ուր որ Չէ՛ պիտի ըսէ, Այո՛ կ'ըսէ։ . . .

ԲՔԹ ՀԱՎԱՏԱՑ

Նրէք երէք ոչխարներ,
Նրէք երիմանք լեռն ի վեր.
Անկէ իջնանք դաշտն ի վայր
Եւ արշաւենք գարէ դար.
Լեռանց. հովտից ու դաշտաց
Եւ արուտկոց նրանք պայ։
Ճրատ ըսէք շուտ, ջրայց թէ
Փոշնոց ճիշն է յատաղէ
Հնչեցրնէ սնոտունքը
Զեր մայրենիք չատած գեղ։
Աբելն երէք է արդէն,
Հուրը հուրը իր հորէն,
Նրէք փոքր հերն իրեն,
Կը հրդեհէ հեռուէն։
Հմա՛ հմ՛ռ. հմ՛ռ. հմ՛ռ գառնուկներս
Մի՛ահամուռ դռնէն դուրս։

Կանանչեղէն ծաղկեղէն
Դարդեր ձեղի կը սպասեն.
Աբծամեղէն ակռանիդ՝
Ցօղերու պէս մարգարիտ,
Շողացուցէք վրանին.
Պատրաստեցէք գոնձ մ'անդին։
Պետակ, արուակ կը խաղան,
Հով ու զեփիւռ կ'առնուն ման,
Դուք ալ ուղէ ցատկեցէք,
Խոզացէք ու խոյատացէք։
Ինոսանդերը ձայն կու տան
Մէնէ մէհ մէհ փարան.
Ան ամէն մէկ մոյելուն
Ա՛ստիս մարդին ամենուն
Զմոյելով կը մարի.
Նոցն է մինայ մերկ մերկ։

Երիմանք երիմանք որդիքներ,
Հէր պատարտ խոտ մ'Լ բուսեր՝
Հոն կը կենանք խոզագիկ,
Կ'օտանք հատով ձեր խոտիկ.
Հաղար ու մէկ խոտ ծաղիկ
Վայելեցէք անուշիկ.
Դեղաբուսիկ գալարիք,
Համով հոտով թիւրպատիկ,
Ձեզի համար կը ծըլին,
Նուազկին ցօղով երկինքին։
Թռէք թռէք որդիքներ,
Եղամ եղամ դարն է վեր.
Օ՜ն առ օ՜ն առ անդադար
Դարձ. դար ու դարն է վայր.
Թրամ թրամ՝ թրարամ.
Կ'եռամ սիրով մ'անմեռամամ։

ՔԵՆՔԵԼԱՆՔՔ

Լուսանց ազգեցութիւնները։ Ամէն գեղցի եւ պարտէզպան գիտէ որ լուսինը անկոց վրայ մեծ ազդեցութիւն ունի. նոյնպէս ամէն գիտնականք գիտեն որ մակընթացութիւնն ու տեղատուութիւնը (ծովուն երթալն ու իջնալը), նրանցին (ծովը) բարձրանալն ու իջնալը, խենթերուն հանդարտ ու կատաղի վիճակը, քնաշրջիկներուն գործողութիւնները եւ բնութեան մէջ եւ մանաւանդ գոծպանաւոր բնութեան մէջ ուրիշ շատ երեւոյթներ լուսնին լրանալն ու նուազելն կախում ունին։ Երկայն փորձերով ցոյց տուած է որ ծառերը լուսնոյ լրանալու ատեն աւելի հիւթ կ'ունենան քան թէ նուազելու ատեն. եւ անոր համար լուսնոյ լման ատեն կարուած ծառերը շատ ուշ կը չորնան եւ որդակիր ըլլալու հնարաւոր են. ուստի լուսնոյ նուազութեան ատեն կարուած փայտերը աւելի թեթեւ եւ դիմացկուն կ'ըլլան։ Լուսնոյ նուազութեան ատեն ծառերուն վրայ բացուած վերք մը աւելի ապէկ կ'ապրի. կը կապէ ու կը գոցի՝ քան թէ լման ատեն։ Կարուած որմաստուանները լման ատեն կը ոկսին հիւթերնին դուրս վազցնել։ Ցորեանը խոտ ձմեռուան ատենն ալ՝ միայն լման ատեն կը ճոխիրանի։ Լուսնոյ նուազութեան ատեն պատուաստուած ծառին վրայ աւելի քիչ ճիւղ կը չորնայ։ Ընդհանրապէս լման ատեն եղած պատուաստանները աւելի ապահով են։ Լման ատեն ցանուած ընդեղէնները կամ կանանչեղէնները աւելի պտղաբեր ու դիմացկուն կ'ըլլան, բայց այնչափ տարիա չեն կապեր եւ շուտ ուղղի կ'երթան. եւ ամէն տունկ որուն սերմը լուսնոյ նուազութեան ատեն ցանուած է, աւելի կարճ կեանք կ'ունենայ, շուտ կը ծաղկի. ապէկ արմատ կ'ունենայ եւ աղէկ ոյ սերմ կամ պտուղ կը հասցրնէ։

Էլեկտրականութեան շահագործումը։ Էլեկտրական զօրութիւնը 300 մղոնի ճամբայ մը այնչափ քիչ ատենուան մէջ կ'առնու, որչափ որ 1 մղոնի ճամբայ մը կ'առնու նէ. այնպէս որ մէկ քաղքէն մէկալ քաղաք գրուած թելին մէկ ճոմին էլեկտրականութիւնն առնելն ու մէկալ ճոմին հասնելը նոյն կ'ըլլայ։ Բայց ի վերայ այսր ամենայնի առ հլեկտրական զօրութիւնը միւս ժամանակի մը համար աւելորդութիւն ունի՝ մէկ տեղէն մէկալ տեղ հասնելու համար, թէպէտ այնչափ քիչ որ ղգայաբանաց տակ չիմնար. աշխարհիս վրայ մինչեւ հիմա եղած հեռադրական թելերը՝ որոնց վրայէն էլեկտրականութիւնը կը քալէ, այնչափ պզտիկ են՝ որ չեն կրնար մեղի էլեկտրականութեան շուտութեան գաղափարը տալ. նիթէ մեր երկրագունդին չորս դին թել մը անցընելու բլլանք՝ էլեկտրականութիւնը առ 5400 մղոն տեղէն մէկ մանրերկրորդի մը տասներորդ մասին մէջ կ'անցնի. եւ ճիշդ հաշիւները ցուցրցած են որ էլեկտրականութիւնը մէկ մանրերկրորդի մէջ 60,000 մղոն ճամբայ կ'ընէ, ուր որ լոյսը մէկ մանրերկրորդի մէջ 42,000 մղոն հարիւրայ կ'ընէ, իսկ ձայնը՝ մէկ մանրերկրորդի մէջ 1050 ոտք, հրացանի պնդակ մը 1000--2000 ոտք, եւ ամենայն զօրութեան ձեռքով նետուած քար մը 50 ոտք, հով մը 50—60 ոտք եւ այլն։

Թիւերու խաղ։ Ռուսաստանի Ադիքսանդր Ա. կայսրը 1777թն ծնած, 1801ին գահ ելած ու 1825ին մեռած է. ան թիւերը գլուխ զան իրարու հետ գումար ընելու բլլանք՝ հետեւեցնէս 1+7+7+7+1+8, եւ այլն, 48 թիւը կ'ելլէ եւ կայսրն ալ ճիշդ այնչափ տարած է։ — Նիկողայոս կայսրը 1796թն ծնած, 1825 գահ ելած ու 1855ին մեռած է. ան թիւերուն գումարը կ'ընէ 58, որն որ Նիկողայոս կայսեր հասած տարիքն է։ — Ադիքսանդր Բ. 1818թն ծնած ու 1855ին աթոռ ելած է. ան թիւերուն գումարը 37 կ'ընէ, եւ Ադիքսանդր կայսրն ալ անցեալ տարի 37 տարուան աթոռ նստաւ։ — Կատարինէ կայսրուհին 34 տարուան էր աթոռ ելլելու ատեն, եւ 34 տարի ալ տիրեց։ — Ադիքսանդր Ա. կայսրը 24 տարուան կայսր եղաւ, 24 տարի ալ կառավարեց։ — Նիկողայոս 29 տարուան դահն ելաւ, եւ 29 տարի՝ նէ միայն քանի մը ամիս աւելի տիրեց։

Պատմական զարմանալի մը։ Պաղեստինի պատմութեան մէջ կը տեսնենք թէ քանի անգամ որ երկնք եղբայր եսուէ հետեւ աթոռ ելած էին նոր թագաւորական տեսակ մը սկսած է։ Լուդովիկոս Ժ. Կարուսէրը, Փիլիպպոս Ե. Երկայնը ու Կարոլոս Դ. Գիդէյնկը՝ երեք եղբայր իրարու յաջորդեցին եւ անկէ ետեւ աթոռը Վալուայի ցեղին անցաւ։ — Ֆրանկիսկոս Բ., Կարոլոս Ա. ու Հենրիկոս Գ.՝ երեք եղբայր էին եւ իրենցմէ վերջը Պուրպոնեանք աթոռը ժառանգեցին։ — Լուդովիկոս ԺԳ. Լուդովիկոս ԺԵ. ու Կարոլոս Ժ. երեք եղբայրը իրարու հետեւէն յաջորդեցին եւ վերջի Պուրպոնեանքն եղան եւ անկէ ետեւը Օրլէանեանք աթոռն առին։

Ուերմոնտ խաղողի մը։ Վերմանացի բժիշկ մը հիւանդին Ամերիկայի Ա. Լուի քաղքին մէջ հետեւեալ հիւսրբրբական դէպքը կը պատմէ։ Քէնդուքի նահանգին մէջ 1810ին սեւամորթի ծնողքէ ծնած խաղիկ տղայ մը մինչեւ իր տասներորդ տարեան հասակը սեւագէմ կը պտրէր։ Նոյն հասակին մէջ օր մը շուն մը յանկարծ վրան յարձակեցաւ եւ գլուխը խածաւ. շունը առողջ շուն մըն էր եւ վերքն ալ վտանգաւոր բան մը չէր երեւար։ Ասոր վրայէն երկու տարի անցաւ, մէյ մ'ալ նոյն խեղճ սեւագէմ գերեզմանի գոնը սկսաւ փոխուիլ. մազերը մոխրագոյն եղան, մորթը իր առջի սեւութիւնը կորսնցուց եւ սկսաւ ճերմակ բիծեր երեւալ. եւ ան ճերմակ բիծերը մեծնալով՝ քսան-հինգ տարեան հասակին մէջ հաստատուն ճերմակ մորթ մը ստացաւ։ Երեսին կէսը լիսեռ ու կէսը ճերմակ մնաց եւ տեղ տեղ գնդասեղի գլխուն չափ սեւ բծեր կը տեսնուէին. բայց մէկալ բոլոր մարմինը՝ կուսկաուան ցեղերուն մարմին պէս ճերմակ էր։ Ասոր սնունդը դադրիլ էր եւ երբեք հիւանդցած չըլլար. քսանհինգ տարեան խաղիկուհոյ մը հետ կորգուեցաւ, եւ որդի մը ունեցաւ՝ որն որ մարը պէս սեւ էր։ — Ահա երեւոյթը կրնայ մարդերու ճերմկիանալուն հետ համեմատիլ, որոնք շատ անգամ յանկարծական վախէ մը կը ճերմկեան. եւ ան դէպքիս մէջ ալ խաղիկը այնպէս փոխուած էր որ կարծած էր թէ վրան կատաղութիւն պիտի գայ։

Հոկտեմբերի ԺԵ-ին մը։ Ամերիկայի Միացեալ տերութեան Քէնդուքի տերութեան պուրպոն կոմսութեան մէջ բնանկ մը կայ, որն որ մէկ հարիւր ու մէկ մարմի եւ տասը զարկէ կը բաղկանայ. պատերներուն վեցը մանչ ու չորսը աղջիկ է։ Ասոնք ամէնն ալ 6 անգամ, ոտքէն աւելի լայնիր են. երկու փոքրահասակները 6 ոտք 2 մատ են, եւ ամէնէն բարձրահասակը 6 ոտք 11¼ մատ է։ Ասոնց մօտներն ալ կ'ներեսայ որ նոյն հասակը պիտի ունենան։ Ա՛հ հիսնամեայ մարմնոյն կշիռն ալ բարձրութեան համեմատ է. 150էն մինչեւ 284 լիսր կշռալ կրնայ մէջերնին. մայրերնին 6 ոտք ու 4 մատ բարձրութեամբ՝ 284 լիսր ալ կշիռ ունի։

ԱԹԱՆ

Գեղջն ու Գետնուկը։

Զօրագունին պատմուն է միշտ լաւագոյն.
Հոս գոյութիւնը նոյնն իսկոյն։

Կ'անդրնէր գաւառ իր ծագաս
Ջինջ ջրոյ մը հեղգաս։
Բոլոր վնասարար գազան՝ մ'անտառի վրայ հասաւ՝
Քաղցէն ձգտած ու կողմերս։
Ոչ. ես նայիմ որ իմ ջուրս պղտորիս՝
Կատաղագոյնս գազան ըսաւ։
Գիտի պատիժն յանդգնաբարոյութեանդ դանաս։
Պատասխանեց գառնուկն իրեն։ Ա՜խ տարա.
Ինչու այնպէս դող կ'ելլաս.
Դարձ մ'ալ մը մրսանիլ
Թէ կը խամ՝ ես չեմ ըրեր
Որն որ քեզմէ
Քսան քայլէն ոչ մոր է.
Եւ ասանկով. ամենեւին կարող չեմ
Որ քու ըմբիդ ոչնչանամ։
Կը պղտորես, պատասխանեց անգութ գազանն.
Եւ գիս հերքուն ամենեցիդ՝ դիտեմ հոս։
Կը չեղնան ինչպէս կրնայ ան ըլլալ,
Գառնուկն յաստ. դեռ կը ծծեմ կամի մորենս։ —
Թէ որ դուն չես եղբարդ է։ —
Եղբայր չունիմ. — Քուկինները այդ մէնն է.
Ինչու որ չեր երբեք բնի խրնայիր.
Դուք. ձեր հօտերն ու ըներ.
Ինծի ըսին. կը հանեմ ոնա՝ անդարձ է։
Ասոր վրայ՝ անտառներու ներսի դի
Կ'առնու տանի գայլն գառնուկն ու կ'ուտէ.
Ուստանց ուրիշ մէկ դատի։

Լաֆոնթէն։

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ԴՐԱՄԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

1856 ՄԱՐՏ	28 (16)	29 (17)	30 (18)	1 (19)	2 (20)	3 (21)	
Ամստերդամ 100 հոլանդական ֆիլ. տարի ֆիորոյ	—	84½	84½	—	—	84½	2 ամիս տեսակ. հարկ
Աւ կոպենհակ 100 դանիական ֆիորոյ	„ „ 102¼	102½	102½	—	102½	—	¼ „ „ „
Լիսոնայ 300 գրանական ջիրոյ	„ „ —	—	—	—	—	—	2 „ „ „
Լոնտոն 1 ֆունտ ստերլին	„ „ 10.2	10.3	10.3	—	10.3	10.3	3 „ „ „
Համբուրգ 100 մարկ պանկոյ	„ „ 74¾	74¾	75	—	74¾	74¾	2 „ „ „
Մարսիլիա 300 ֆրանք	„ „ —	—	—	—	—	—	2 „ „ „
Միլան 300 աւստրիական լիրայ	„ „ 102¾	102¼	102½	—	102¼	102½	2 „ „ „
Փարիզ 300 ֆրանք	„ „ 119¾	119¾	119½	—	119¼	119½	2 „ „ „
Գենուա 1 սարտինիական 120 ֆիլ.	„ „ 101¼	101½	101¼	—	101¼	101½	3 „ „ „
Ռ. Պոլիս 1 ոսկեայ տարի. ֆիլորոյ	փարա —	—	988	—	—	—	31 օր „ „
Պուքրէշ „ „ „	„ —	270	270	—	270	270	31 „ „ „
Ղերաշահ 1 ոսկեայ	5½	5¾	5½	—	5½	5¼	
(Ազգիս) Ամսաթիւ	3¼	4	4	—	4	4¼	

Վ. ԽԻՆԾՆԵՍ. ՊԱՏԱՍՏՊԱՆ ՄԱՅՐՔԻ ՅՄՏՍԻՆԱՅԱՆԱՅԻՆ ՎԱՆԴԱԿԸ